

علوی

تاریخ برگزاری آزمون: ۱۴۰۱/۱۰/۱۰

مؤسسه علمی آموزشی علوی

پایه تحصیلی: نهم متوسطه

پاسخ‌نامه هندسه ترم اول نهم متوسطه

ردیف

الف) ۳ (۲۵/۰) به داده‌های مسئله فرض مسئله گویند. (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - آشنایی با اثبات هندسه - صفحه ۲۷ کتاب درسی) (آسان)

ب) ۴ (۲۵/۰) معادله خطی که از مبدأ مختصات می‌گذرد $y = ax$ است. $y = -3x \Rightarrow y + 3x = 0$ از نقطه $\begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$ می‌گذرد. (فصل ششم - خط و معادله‌های خطی - معادله خط - صفحه ۹۹ کتاب درسی) (آسان)

پ) ۱ (۲۵/۰) در هر مثلث متساوی الاضلاع، تمام زوایا برابر 60° و تمام اضلاع اندازه یکسانی دارند از این‌رو در دو مثلث دلخواه متساوی‌الاضلاع، اضلاع به یک نسبت تغییر می‌کنند و زاویه‌ها با هم برابرند. (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - شکل‌های متشابه - صفحه ۵۸ کتاب درسی) (آسان)

ت) ۲ (۲۵/۰) در حالت کلی خطوط $y = k$ (k یک عدد حقیقی است) همواره موازی محور طول‌ها (xها) است. $y + 7 = 0 \Rightarrow y = -7$ (فصل ششم - خط و معادله‌های خطی - شیب خط و عرض از مبدأ - صفحه ۱۰۵ کتاب درسی) (آسان)

۱

الف) نادرست - (۲۵/۰) برای رسم یک خط حداقل دو نقطه لازم است. با یک نقطه بی‌شمار خط راست می‌توان رسم کرد. (فصل ششم - خط و معادله‌های خطی - معادله خط - صفحه ۹۸ کتاب درسی) (آسان)

ب) نادرست - (۲۵/۰) اولین قدم در حل مسئله این است که صورت مسئله را به دقت بخوانید و مفاهیم تشکیل دهنده آن را بشناسید. (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - آشنایی با اثبات در هندسه - صفحه ۲۷ کتاب درسی) (آسان)

پ) درست - (۲۵/۰) (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - استدلال - صفحه ۲۴ کتاب درسی) (آسان)

ت) نادرست - (۲۵/۰) به شرطی که تمام ویژگی‌هایی که در استدلال خود به کار برده‌ایم در سایر عضوهای آن مجموعه نیز برقرار باشد، آن گاه درستی نتیجه قابل تعمیم است. (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - آشنایی با اثبات در هندسه - صفحه ۲۹ کتاب درسی) (آسان)

۲

الف) گزینه «۴» - با رسم شکل دو مثلث تشکیل می‌شود و حکم مسئله برابری اضلاع آن دو است. که با هم‌نهشتی می‌توان اثبات کرد. (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - هم‌نهشتی مثلث‌ها - صفحه ۴۶ کتاب درسی) (متوسط)

ب) گزینه «۳» - AD نیمساز زاویه A است $\hat{A}_1 = \hat{A}_2 \Leftrightarrow$

$$\left. \begin{matrix} \overline{AB} = \overline{AC} \\ \hat{B} = \hat{C} \end{matrix} \right\} \Leftrightarrow \text{در رأس A متساوی الساقین است} \triangle ABC$$

(۲۵/۰) (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - آشنایی با اثبات در هندسه - صفحه ۲۹ کتاب درسی) (متوسط)

پ) گزینه «۲» - $b > 0, a < 0$ (فصل ششم - معادله و معادله خط - شیب خط و عرض از مبدأ - صفحه ۱۰۷ کتاب درسی) (متوسط)

ت) گزینه «۳» -

۳

$$\frac{۱ \text{ نقشه}}{۲۰۰ \text{ واقعی}} \mid \frac{۴ \text{ cm}}{؟} \Rightarrow ۴ \times ۲۰۰ \text{ cm} = ۸۰۰ \text{ cm} = ۸ \text{ m}$$

(۲۵/۰) (فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - تشابه - صفحه ۵۸ کتاب درسی) (متوسط)

الف) متناظر (۲۵/۰) (فصل سوم - هندسه و استدلال - تشابه - صفحه ۵۶ کتاب درسی) (آسان)

ب) اثبات (۲۵/۰) (فصل سوم - هندسه و استدلال - استدلال - صفحه ۲۲ کتاب درسی) (آسان)

پ) مثال نقض (۲۵/۰) (فصل سوم - هندسه و استدلال - استدلال - صفحه ۲۴ کتاب درسی) (آسان)

ت) عرض از مبدأ (۲۵/۰) (فصل ششم - خط و معادله‌های خطی - شیب خط و عرض از مبدأ - صفحه ۱۰۲ کتاب درسی) (آسان)

۴

فرض: شکل لوزی است. (۲۵/۰) (نمره)

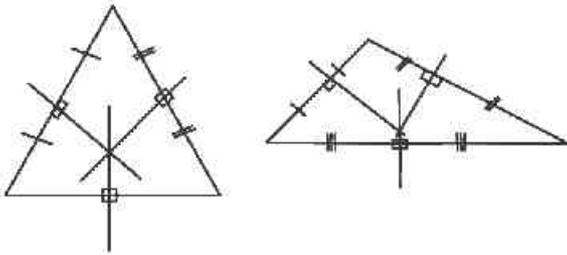
حکم: زاویه‌های رو به رو در لوزی با هم برابرند. (۲۵/۰) (نمره)

استدلال: در لوزی زاویه‌های رو به رو برابرند (۲۵/۰) (نمره) \Rightarrow لوزی نوعی متوازی‌الاضلاع است. (۵/۰) (نمره) در متوازی‌الاضلاع زاویه‌های رو به رو برابرند. (۵/۰) (نمره)

۵

(فصل سوم - هندسه و استدلال - آشنایی با اثبات در هندسه - صفحه ۲۷ کتاب درسی) (آسان)

الف) رسم عمود منصف‌ها (۵/۰ نمره)

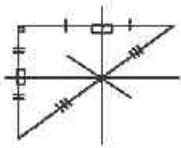
ب) در هر دو شکل درون مثلث است. (۲۵/۰ نمره)

پ) خیر (۲۵/۰ نمره)

ت) مثال نقض (۲۵/۰ نمره)

در مثلث قائم الزاویه محل تلاقی عمود منصف‌ها روی وتر است. (۲۵/۰ نمره)

رسم محل تلاقی (۲۵/۰ نمره)

(فصل سوم - هندسه و استدلال - استدلال و اثبات هندسه - صفحه ۲۵ کتاب درسی) (آسان)

می‌دانیم در هر مثلث قائم الزاویه، جمع زاویه‌های تند برابر 90° است.

فرض: در مثلث $\triangle ABC$ ، $\hat{B} + \hat{C} = 90^\circ$ و در مثلث $\triangle AHC$ هم $\hat{A}_1 + \hat{C} = 90^\circ$ است. (۲۵/۰ نمره)

حکم: $\hat{B} = \hat{A}_1$ (۲۵/۰ نمره)

$$\left. \begin{array}{l} \underbrace{\text{مثلث } \triangle ABC \text{ در رأس } A \text{ قائمه است}}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \Rightarrow \hat{B} + \hat{C} = 90^\circ \quad (۲۵/۰ \text{ نمره}) \\ \underbrace{\text{مثلث } \triangle AHC \text{ در رأس } H \text{ قائمه است}}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \Rightarrow \hat{A}_1 + \hat{C} = 90^\circ \quad (۲۵/۰ \text{ نمره}) \end{array} \right\} \Rightarrow \hat{B} + \hat{C} = \hat{A}_1 + \hat{C} \Rightarrow \hat{B} = \hat{A}_1 \quad (۲۵/۰ \text{ نمره})$$

(فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - آشنایی با اثبات در هندسه - صفحه ۴۱ و ۴۲ کتاب درسی) (دشواری)

$$\begin{array}{l} \text{فرض} \quad \hat{H} = \hat{H}' = 90^\circ, OH = OH' \\ \text{حکم} \quad AB = DC \end{array}$$

$$\left. \begin{array}{l} \underbrace{OA = OD}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \quad \underbrace{\text{(زیرا شعاع‌ها در دایره برابرند)}}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \\ \hat{H} = \hat{H}' = 90^\circ \\ OH = OH' \end{array} \right\} \xrightarrow{\text{وتر وضع}} \underbrace{\triangle OAH}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \cong \underbrace{\triangle ODH'}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \Rightarrow \underbrace{AH = DH'}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})}$$

$$\Rightarrow \underbrace{\sphericalangle AH = \sphericalangle DH'}_{(۲۵/۰ \text{ نمره})} \Rightarrow AB = DC$$

با توجه به اینکه می‌دانیم هر گاه از مرکز بر وتر دایره‌ای عمود کنیم، وتر نصف می‌شود داریم:

(فصل سوم - استدلال و اثبات در هندسه - حل مسئله هندسه - صفحه ۵۰ و ۵۱ کتاب درسی) (دشواری)

الف) تبدیل به فرم استاندارد (۲۵/۰ نمره)

$$3x - 2y = 6$$

$$-2y = -3x + 6 \xrightarrow[\text{۲- تقسیم می کنیم}]{\text{طرفین را بر ۲}} y = \frac{3}{2}x - 3$$

شیب خط و $a = \frac{3}{2}$ (۲۵/۰ نمره) و $b = -3$ (۲۵/۰ نمره) عرض از مبدأ آن است.

ب)

محل برخورد خط با محور عرض ها $\underline{x=0}$ (۲۵/۰ نمره) $\Rightarrow 3 \times 0 - 2y = 6 \Rightarrow -2y = 6 \Rightarrow y = -3 \Rightarrow \begin{bmatrix} 0 \\ -3 \end{bmatrix}$ (۲۵/۰ نمره)

محل برخورد خط با محور طول ها $\underline{y=0}$ (۲۵/۰ نمره) $\Rightarrow 3x = 6 \Rightarrow x = 2 \Rightarrow \begin{bmatrix} 2 \\ 0 \end{bmatrix}$ (۲۵/۰ نمره)

پ) خیر (۲۵/۰ نمره) در معادله مقادیر x و y را جایگذاری می کنیم.

$$\frac{x-1}{y=2} \rightarrow 3(-1) - 2(2) = -3 - 4 = -7 \neq 6 \text{ (۲۵/۰ نمره)}$$

و چون طرفین برابر نمی شوند، نقطه روی خط قرار ندارد. (۲۵/۰ نمره)

ت) دو خط در صورتی موازی اند که شیب آنها برابر باشد و نقطه $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ نشان می دهد $b=1$

$$y = ax + b \Rightarrow y = \frac{3}{2}x + 1$$

تشخیص شیب و عرض از مبدأ (۵/۰ نمره) (جایگذاری ۵/۰ نمره)

فصل ششم - معادله و معادله خط - شیب خط و عرض از مبدأ - صفحه ۱۰۱ و ۱۰۶ کتاب درسی (متوسط)